

<i>A tantárgy címe</i> A Biblia világa	<i>A tantárgy kódja</i> BBNSF07000 // BBLSF07000	<i>Félév</i> 2021–2022 / 2. félév
<i>A tantárgy típusa</i> Elmélet	<i>Óraszám</i> 12 óra (nappali) // 4 óra (levelező)	<i>Kreditek száma</i> 2

Kurzusfelelős: Wappler Ádám

A kurzus célja és leírása:

Európa kultúrájának gyökerei nem érthetőek meg a kereszténység, és ebből fakadóan a Biblia ismerete nélkül, vallási meggyőződéstől és felekezeti hovatartozástól függetlenül is. Ezért a Szentírás egyszerre a kinyilatkoztatás forrásaként a hit tanúja és egyúttal az emberiség gazdag kulturális öröksége. A kurzus célja ennek jegyében az, hogy a Biblia keletkezésének, értelmezésének, valamint az ó- és újszövetségi könyvek bemutatásával átfogó bibliaismereteket nyújtson a hallgatóknak hitéleti és kulturális, lelki-szellemi gyarapodásukat szolgálva.

Az Egyetem hitéleti képzései – így a bibliaismereti kurzus is – olyan módszertani kihívások elé állítják az oktató teológusokat, amelyek teljesen egyediek korunk teológiai képzési formái között. A kurzus magas létszáma nem megszokott a hazai teológiai képzésben, emellett a hallgatók különféle évfolyamokból és szakterületekről érkeznek, úgy, hogy általánosan elmondható, képzéseik során és azt megelőzően nem rendelkeznek kellő, előzetes rálátással a területet illetően. Mindez azt jelenti, hogy itt egyetlen hagyományos, a teológia vagy vallástudományi képzésekben jelenlévő bibliaismereti kurzus tematikáját és anyagát sem lehet – még nagyvonalakban sem – alkalmazni, mert azok megközelítése és informális anyaga nem fedi a megjelenő speciális elvárásokat és lehetőségeket, és mert általánosan más célra kalibráltak. Ezért a kurzus egyediségből származó módszertani problémák mentén igyekeztünk kialakítani egy olyan, jegyzetként használható kötetet, amellyel célunk, hogy egy jól áttekinthető, biztos rálátást és tudást nyújtó anyagot tárjunk a hallgatók elé, tekintettel arra, hogy a kurzus nem a speciális teológiai képzésben jelenik meg, emellett hangsúlyos teret hagyva a vonatkozó szentírási szövegek olvasására. Mivel a kurzus az egyetemi képzésben korábban csak az újszövetségi részre fókuszált (Bibliaismeret II. címen), ezért ez a kötet az általános bibliaismeretek mellett az újszövetségi könyvek keletkezését és teológiáját öleli fel. Az előadások során azonban az Ószövetség is bemutatásra kerül.

Az előadások helyszíne: nappali tagozatosoknak a járványügyi intézkedések miatt online formában, a Microsoft Teams-en keresztül, szerdánként 14:30–16:00 között; levelezős hallgatóknak tömbösített konzultációs előadás február 18-án, 14:30–18:45-ig.

Témakörök:

Történelmi és kulturális kontextusba helyezés, értelmezési keret és megfontolások

A kinyilatkoztatás fogalma és a Biblia

A szentírási kánon, sugalmazás, értelmezés, fordítások

Ószövetségi könyvek történelmi kontextusa, keletkezése

Ószövetség történelemszemlélete és teológiája

Kinyilatkoztatás az Ószövetségben

Messianizmus eszméje és próféta-ság

Az Újszövetség könyvei – az evangélium fogalma, a szinoptikus kérdés

A történelmi-Jézus, a kor vallási és kulturális szereplői

Evangéliumok hangsúlyai és teológiája

Szent Pál apostol levelei – Pál teológiai háttere, a páli levelek felosztása és azok teológiai hangsúlyai

A katolikus levelek

Az újszövetségi apokaliptika fogalma

Számonkérés módja:

Írásbeli vizsga. Járványügyi korlátozások esetén online az UniPoll rendszerben.

Kötelező irodalom:

- SÁGHY Ádám – WAPPLER Ádám, Bevezetés az Újszövetségbe, Szent István Társulat, Budapest 2022².
- Evangéliumok
- Órai előadások anyaga

Ajánlott irodalom:

A II. Vatikáni Zsinat DEI VERBUM kezdetű dogmatikus konstitúciója az isteni kinyilatkoztatásról

GNILKA, Joachim, Az Újszövetség teológiája, Szent István kézikönyvek, Szent István Társulat, Budapest 2007.

Jeromos Bibliakommentár III: Bibliikus tanulmányok, SZJKB, Budapest 2003.

HOLLAI Antal, A csend hangjai, Gondolatok az evangéliumokról, Szent István Társulat, Budapest 2015.

HOLLAI Antal, Szemlélni és befogadni, Gondolatok a Jelenések könyvéről, Szent István Társulat, Budapest 2017.

KOCSIS Imre, Bevezetés az Újszövetség könyveibe, Szent István Társulat, Budapest 2019.

KOCSIS Imre, A hegyi beszéd, Jel Könyvkiadó, Budapest 2005.

RÓZSA Huba, Az Ószövetség keletkezése, Szent István Társulat, Budapest 2017.

RÓZSA Huba, Bevezetés az Ószövetség könyveibe, Szent István Társulat, Budapest

RÓZSA Huba, Üdvösségközvetítők az Ószövetségben, Szent István Társulat, Budapest 2005.

SZÉKELY János, Az Újszövetség teológiája, Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest 2004.

TAKÁCS Gyula, Az Újszövetség irodalma I–II., Kairosz Kiadó, Budapest 2000.

STUPPE, Ursula, Bevezetés az Ószövetségbe - A Biblia világa, Jel Kiadó, 2003.

WALTER Kasper, Irgalmasság, Új Ember Kiadó, Budapest 2012.

FERENC PÁPA, Aperuit illis, Szent István Társulat, Budapest 2021.

FERENC PÁPA, Evangelii gaudium, Szent István Társulat, Budapest 2014.

XVI. BENEDEK, A názareti Jézus I-II-III., Szent István Társulat, Budapest

XVI. BENEDEK, Verbum Domini, Szent István Társulat, Budapest 2011.